

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit Gül* tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Muazzez Orhan

Van Milletvekili

Türkiye'de hukuk devleti ilkesi kapsamında temel hak ve özgürlüklerin korunması, tüm kamu kurumları tarafından dikkate alınan bir anayasa ve temel hak ve özgürlükleri ihlal etmeyen kamu görevlileri aracılığıyla olabilir. Türkiye tarihinde kadınların giyimine yönelik ayrımcı uygulamalar birçok dönemde uygulanmıştır. Eril iktidar odakları ve araçları kadınların bedenine ve giyimine yönelik cinsiyetçi pratikleri sistematik bir şekilde sergilemiştir. Kadınlara yönelen bu ataerkil ve şiddet içeren yaklaşım her geçen gün pratiklerini sergilemeye devam ediyor.

19 Ağustos 2019 tarihinde Van, Diyarbakır ve Mardin Büyükşehir belediyelerine kayyum atanması kararını hukuk dışı bulan İnsan ve Özgürlükler Partisi Genel Başkan Yardımcısı Menice Gülmez; 20 Ağustos günü, Van'da Cumhuriyet Caddesinde, basın açıklamasına katılırken polis zoru ile göz altına alındı. Gözaltına alınma sırasında özellikle başörtülü kadınlara yönelik başörütüsünü çıkarma, saçından tutup sürükleme görüntüleri basına ve kamuoyuna yansıdı. Birlikte göz altına alındıkları kişilerle önce Emniyet Güvenlik Şubesine götürülen gözaltılar daha sonra Van Edremit ilçesindeki Terörle Mücadele Merkezi'ne (TEM) götürüldüler. 7'si kadın 39 kişi ile gözaltına alınan Gülmez, 7 gün gözaltında kaldı.

Kadın ve erkelerin aynı nezarete tutulması, kadın ve erkelerin ortak lavaboları ve tuvaletleri kullanması, kadın gardiyanların olmayışı gibi birçok sorunlu durumun dışında Sayın Gülmez ve diğer başörtülü kadınlara yönelen bir ayrımcılık daha yaşandı. Gözaltına alınan kadınların inançları ve kültürleri gereği taktıkları başörtüleri, erkek gardiyanlar tarafından rızaları olmadan, gerekirse zor kullanılacağı ifade edilerek alındı. Başörtü takılmasının yasak olduğunu iddia eden erkek görevliler konu kamuoyuna taşınınca, kadınların başörtülerini 3.

18270

günden sonra gözüaltındakilere verdiler. Erkek görevlilerin "başörtüsünün bir silah olarak kullanılabileceği" iddiasının 3. günden sonra geçersiz olması ve bu iddianın bir mevzuat gerekçe gösterilmeden bu uygulamaların yapılması keyfiliği ve hukuk dışılığı göstermektedir.

Bu kapsamda;

- 1) Bu ülkede başörtüsü takmak yasak mıdır? Yoksa sadece iktidarın politikalarını onaylayanlar mı başörtüsü takabilir?
- 2) Basın açıklamasına katılan kadınların sokak ortasında başörtülerinden tutup sürükleyen güvenlik güçleri hakkında bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 3) Memice Gülmez ve diğer kadın gözaltılarının başörtüsünün hukuki bir gerekçe gösterilmeden alındığı iddiası doğru mudur?
- 4) Memice Gülmez ve diğer gözaltılar olağan hukukla, 2911 sayılı kanun kapsamında gözaltına alınmaları gerekirken neden Terörle Mücadele kapsamında 7 gün göz altında bırakılmıştır?
- 5) Edremit TEM şubesinde kadın gözaltılarının olması durumlarında kadın gözetmenlerin istihdam edilmeleri gerekli değil midir?
- 6) Kadın ve erkeklerin ortak nezaretlerde tutulması, ortak tuvalet, duş ve lababoların kullanılması uygun mudur?
- 7) Gözaltı sürecinde özellikle kadınlara yönelik çıplak üst arama iddiası konusunda bir soruşturma başlatacak mısınız?